

דהיינו לראות את כח הפועל בנפעל, ושכל הכריאה נכיר ונראה את בורא כל העולמים נגד עינינו תמיד, אשר זו מעין הבחי' של אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו, ושיקויים בנו כמאמר הרה"ק מרוז"ן זי"ע, רבש"ע מוחלני לך עוה"ז מוחלני לך עוה"ב ובלבד שתאיר את העינים שלא להתהלך כבהמות עלי אדמות. דאם אינו רואה מי ברא כל אלה, שיש דברים המסתירים בעדו שלא יראה, הרי הוא בבחי' סומא החשוב כמת (נדרים סד:). ואיתא בספה"ק דברת שלמה (פ' בחוקותי) שבא אליו אחד מאנשיו והתאונן שרוצה מאד לעבוד את השי"ת אך הוא טרוד ביותר בעסקיו, ובגלל זה רחוק הוא מהבורא ית"ש, והשיבו, הנה הקב"ה הוא הרי אין סוף, וכל העולמות כגרגיר חרדל כנגדו ית', ואיך אפשר שמעט עיני עוה"ז שהם שטות והבל יסתירו בעדך את הבורא הגדול והנורא.

ויומא קגרים, היום הזה בו יורדים כאמור הגילויים של קבה"ת, וכל יהודי צריך למצוא בנפשו ולהרגיש בכל מהותו לפי ערכו, בחי' אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו, ולזכות לבחי' והקרבתם מנחה חדשה לה'. וביום חתונתו מבקש איש יהודי מהשי"ת דבר אחד, שלא יהי' עני וסומא, ושיצא ממאסר הצמצום שהוא כלוא בו, אשר כל דבר פעוט מסתיר בעדו את אור האלקות, ויזכה גם הוא מהארת האי יומא לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו.

באיזו דרגה גבוהה היו ישראל בעת קבלת התורה. וכדאיתא, שכבר הי' ראוי להיות אז התיקון הגמור. וכמ"כ הי' בקבה"ת שנפתחו כל ז' הרקיעים וכל התהומות וראו הכל שאין עוד מלבדו, כמו שאמרו חז"ל (מובא ברש"י דברים ד) עה"פ אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו. ומכיון שבכל שנה ושנה חוזרים ומתגלים כל הגילויים שהיו בעת קבה"ת, הרי בודאי סגולת היום הזה להגיע לאתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו, שזו המדרגה הגדולה ביותר אצל יהודי, וכדאיתא (דב"ר יא, ח) שמשרע"ה ביום פטירתו אמר רבונו של עולם דבר אחד אני מבקש ממך שיבקעו כל השערים שבשמים ותהומות ויראו שאין זולתך. וכמו שאמר פ"א מרן הק' מקוברין זי"ע, שבכל הימים הנוראים ביקש רק דבר אחד, שיפתחו כל ז' הרקיעים ויראו הכל שאין עוד מלבדו. וכידוע הסיפור מהרה"ק מברדיטשוב זי"ע שפ"א הרעיש עולמות בתפלתו בחג הזה, ועד שצעק אבא רחימאי התראה אלינו כמו שנגלית לאבותינו בהר סיני, והמשיך בתפלתו במדרגות עילאיות כלפיד אש עד שצעק בקול אנו רואים א' חיים, והיו לו אז גילויים נוראים ונשגבים אשר לאו כל מוחא סביל דא.

ואם כי עשיקי אנן ובחשוכא שרינן, הרי גם לפי ערכנו שייך ענין זה של אתה הראת לדעת, וכמאה"כ (ישעי' מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה,

חג העצרת

בואו ונשמח אני ואתם, וכן הוא גם בשבועות, כי ענין אחד הוא לב' הימים המוקדשים ביותר מכל ימות השנה שהם בבחי' יחוד הגמור, שהקב"ה מתייחד עם ישראל, שזו הדרגה הגבוהה ביותר בקדושת המועדים, וכדאיתא בבית אברהם שפסח הוא בחי' אירוסין, ובין פסח ועצרת היו הקב"ה וישראל בבחי' ארוס וארוסה, ובשבועות הוא בחי' נשואין, וכאמור שיום מתן תורה הוא יום חתונתו, שזה ענין כפה עליהם הר כגיגית בחי' חופה, והיינו שבהם היא בחי' דביקות גמורה שיהודי מתדבק אליו ית' ומתבטל בכל מהותו וישותו להשי"ת. וז"ש בעבודת ישראל על מאחז"ל (תענית ז): גדול יום גשמים כיום שניתנה בו תורה לישראל, יום הגשמים מרמו לשמיני עצרת אשר

ב' ימים טובים נקראין בשם עצרת, האחד שמיני עצרת כדכתיב וביום השמיני עצרת תהי' לכם, והשני חג השבועות שנקרא ג"כ עצרת, כדמצינו בל' חז"ל (ר"ה טז). בעצרת נדונין על פירות האילן, וכן תירגם אונקלוס בשבועותיכם (כמדבר כח) בעצרתיכון (ועי' רמב"ן ויקרא כג: לו, דברים נפלאים מ"ש בזה). והנה הרה"ק ר"ש מניקלשבורג זי"ע אמר עה"פ ואותי יום יום ידרושון וגו' דקאי על ב' השבתות שנהגו לדרוש בהן שבת הגדול ושבת שובה, וכמ"כ י"ל דקאי על ב' ימים טובים הללו הנקראים עצרת, שבהם אותי ידרושון, אותי דייקא, וכמו שיבואר. דהנה לשון עצרת הוא ע"ד שפי' חז"ל בשמיני עצרת (עי' רמב"ן שם), שהקב"ה אומר לישראל היו עצורים אתי, בחי'

מתפללים בו על הגשמים, והוא גדול כיום שניתנה בו תורה לישראל, דהיינו ששמיני עצרת הוא כחג השבועות. והוא כאמור מפני שב' ימים טובים אלו ענינם אחד שבהם יש יחוד עליון בין קוב"ה וישראל וכדאיתא בכוונות.

ומצינו עוד בב' י"ט אלו שהם סיומם של תקופה גדולה וקדושה של חמישים יום, חג השבועות הוא לאחר חמישים יום הנמנין מיום הראשון של פסח, וכדאיתא בספ"ק במד"כ וספרתם לכם חמישים יום כולל גם את יו"ט הראשון של פסח אשר מכוחו נמשכת האתערותא דלעילא לכל מ"ט ימי הספירה, ואחר החמישים יום בא חג השבועות שהוא יום הנ"א. וכן שמיני עצרת הוא לאחר תקופת חמישים יום המתחלת מר"ח אלול, ובתוכה כל המועדים ר"ה יוה"כ וסוכות, ומסתיימת בשמיני עצרת שהוא יום החמישים ואחד. וכמו שאמר מרן מקוברין זי"ע על ענין חג שמ"ע, שכל ימי בין המצרים, ואחריו אלול תרועה ושברים, ויום הכיפורים וסוכה וד' מינים, הכל הכנה לשמ"ע לקראת יחוד הגמור, כמ"כ כל עניני מחיית עמלק ויציאת מצרים, וספירת העומר, הכל ג"כ הכנה לקראת יום הק' הזה. ב' התקופות הקדושות האלו דחמישים יום מובילים לקראת היום הגדול והקדוש אשר בו יחו"ע קוב"ה וישראל. והנה ב' י"ט האלה הם בבחי' מש"כ בשם בעל נועם אלימלך שקדושת הגויל החלק בין האותיות גבוהה מקדושת אותיות התורה, לפי שהאותיות יש לכ"א רק את קדושת אותה האות, אבל הגויל החלק כולל את קדושת כל האותיות. כיוצא בזה ב' הימים טובים האלו שבועות ושמ"ע המסיימין את התקופות הקדושות ביותר של השנה, את חמישים הימים של הספירה וחמישים הימים של הימים הנוראים, הם בבחי' הגויל החלק שכולל את קדושת כל התקופות שלפניהם. ומהאי טעמא בכל הי"ט יש מצוות מעשיות, אכילת מצה וד' מינים, ואילו בשמ"ע ושבועות אין מצוות מעשיות, לפי שהם בדרגה יתירה, קודש קדשים, למעלה מכל עניני עשי', וכמ"ד בתורת אבות לענין שמ"ע שהוא ע"ד שבעת היחוד פושטים התכשיטים וכו' בחי' למעלה מכל תמונה, כי כולו קודש קדשים לגודל האהבה בין קוב"ה וישראל בבחי' בואו ונשמח אני ואתם. והיחוד בב' ימים אלו הוא ע"י התורה ק, קבלת התורה בשבועות, ושמחת

תורה בשמ"ע, שהתורה היא כידוע כנגד אות ר' המחברת ה' עילאה קוב"ה עם ה' תתאה כנס"י. ועליהם יש לאמר ואותי יום יום ידרושון, שהם בחי' רק אותי ידרושון, כי עזה כמות אהבה ודביקות גמורה בבחי' פנים בפנים דיבר ה' עמכם עד שפרחה נשמתם מגודל האהבה והתשוקה.

והנה כתב בס' קדושת לוי בענין שמיני עצרת, דמצד המשפיע יורד השפע עליון ע"י ז' המדות, ויום השמיני הוא מצד המקבל, לקבל את השפע עליון הנשפע מהמשפיע, ע"כ נקרא שמיני עצרת שהוא לעצור ולקלוט את השפע עליון. ואותו ענין יש ג"כ בחג השבועות, השבע שבתות של ימי הספירה הם ירידת השפע, והם בבחי' ז' נקיים אצל ישראל, ואחריהם בא חג השבועות שהוא בבחי' יום השמיני הקולט ועוצר בקרבו את ההשפעה העליונה, וע"כ נקרא עצרת. וז"ש אנא ה' הושיעה נ"א אנא ה' הצליחה נ"א, כדאיתא בעבודת ישראל דקאי על היום הנ"א בסיום התקופה הק' של חמישים יום, שאנו מבקשים כי ביום הזה יעצור המקבל ויקלוט את כל הקדושה שקיבל בכל החמישים יום. והנה התקופה שקודם שמיני עצרת היא ימי דינים ותשובה, שהיא בסור מרע, ולכן מבקשים אנא ה' הושיעה נ"א, שיושיענו מהרע, היינו שיום הנ"א שמ"ע יקלוט ויעצור הקדושה מכל החמישים יום בסור מרע, וכנגד חג השבועות שהוא אחרי תקופה של אהבה, ראשה בפסח שהוא מדת אהבה וסופה בקבלת התורה בשבועות שענינה עשה טוב, ע"ז נאמר אנא ה' הצליחה נ"א, כי לעשיית הטוב דרושה הצלחה, ומבקשים שביום הנ"א יעצור המקבל ויקלוט את כל הקדושה העליונה שקיבל בחמישים יום בעשה טוב. והנה ב' י"ט אלו מאירים את כל השנה, ולכן מבקשים עליהם, שחג השבועות יקבל את הקדושה מפסח עד קבה"ת וקדושתו תאיר את מחצית השנה עד הימים הנוראים, וכן שקדושת שמיני עצרת תאיר כל החורף עד הפסח, והיינו שקדושת החג לא תהי' קדושה זמנית המאירה לשעתה בלבד אלא תעצור ותישאר אצלנו ותהי' בת קיימא. וכמאמר מרן אדמו"ר בב"א זי"ע עה"פ וספרתם לכם ממחרת השבת, שאמנם כל יהודי מתרומם בשבת, אך העיקר הוא וספרתם לכם ממחרת השבת, מלשון ספיר והארה, להאיר את מחרת השבת, שהארת הזמנים הק'

תמשיך להאיר גם אחרי שבת ואחרי יו"ט, שזה ענין עצרת שעוצר וקולט את הקדושה של כל הימים

הקדושים עד למועדים ולרגלים אחרים הכאים לקראתנו לשלום.

זמן מתן תורתנו

אמרות ה' אמרות טהרות כסף צרוף בעליל לארץ מזקק שבעתים (תהלים יב). י"ל דמרומו בהאי קרא על קבה"ת שבו שמעו ישראל את אמרות ה' אמרות טהרות, והם היו אז בכחי' מזוקק שבעתים, שבע פעמים שבע, שהם מ"ט ימי הספירה שבהם נצרפו ישראל ונעשו מזוקקים, כי רק ע"י שהיו בכחי' מזוקק שבעתים היו ראויים לקבל את אמרות ה'.

דהנה ענין ההכנה שקודם חג השבועות, לא מצינו כדוגמתו בכל התורה בשאר ימים טובים, הן כל התקופה הגדולה והארוכה של ימי הספירה, ועד שצריך שיהיו תמימות שלא יחסר מהם אפילו יום אחד, והן ענין שלושת ימי ההגבלה, אשר כמו שכל עניני קבה"ת הם נצחיים גם זה שייך בכל שנה, ואמנם כל זה הוא עקב קדושת היום, כי הוא נורא ואיום, כמ"ד מהאר"י הק' שבחי' חג השבועות הוא בדרגה גבוהה, יותר משאר כל המועדים, וכמו שאמר הרה"ק ר"ב ממז'בוז' זי"ע דחג השבועות גבוה מראש השנה, שאם בר"ה דנים על הגשמיות של השנה, ומה ערך יש לענינים הגשמיים אם יהיו מעט יותר או פחות, הרי שבועות הוא יום הדין הרוחני, שבו קובעים את כל הרוחניות של האדם לכל השנה. ומקורו הוא ממה שכ' הר"י קאפיל זי"ע בסדרו אהא דאחז"ל בעצרת נידונין על פירות האילן, האילן רומז לקב"ה אילנא רברבא, ופירות האילן הם נשמות ישראל פירות האילנא רברבא, ובעצרת נידונים נשמות ישראל על הרוחניות של השנה, שבר"ה דנים על המזון הגשמי ובשבועות דנים על המזון הרוחני.

והנה יש דין על העבר ויש דין שדנים על העתיד. וע"ד דאיתא בתולדות יעקב יוסף (פר' פנחס) במאחז"ל שלושה ספרים נפתחים בר"ה אחד של רשעים גמורין ואחד של צדיקים גמורים ואחד של בינונים, דהכוונה שפותחים את הספרים לפני כל יהודי, ואומרים לו שבידו הכרירה להחליט איפה לכתוב את עצמו, והוא ע"פ מה שברצונו להתנהג בשנה החדשה, אם ליכתב עם הצדיקים הגמורים המוסרים עצמם כליל להשי"ת או ח"ו להיפך, ועפ"ז

גם נכתב דינו. וענין זה שייך ג"כ ביום הדין דשבועות, היינו מה שמקבל עליו להבא, וכדאיתא באוה"ח הק' ששבועות הוא מל' שבועה, דהוא יו"ט של ב' שבועות, השבועה ישראל נשבעים לקב"ה לשמור התורה, ושיהיו נאמנים לו עד טיפת דמם האחרונה, והשבועה שנשבע הקב"ה לישראל שלא ימירם באומה אחרת, דזה עיצומו של חג השבועות שבועת האמונים בין קוב"ה וישראל. ומטעם זה צריך להכנה רבתא בכחי' מזוקק שבעתים, דהנה איתא בכאר אברהם (פר' וארא) בענין הגאולה מאמ"צ, שבמצרים ה' התעבות המדות עד שלא ה' אפשר שתהי' הגאולה ע"י זיכוך המדות, ורק בכח האמונה נגאלו, אכן כדי שיוכלו לקבל התורה היו מוכרחים שיהי' גם זיכוך המדות. וכמו שכתב הרח"ו ז"ל שטהרת המדות היא המרכבה להשראת התורה, שרק מי שזיכך כבר מדותיו יכול לקבל את התורה, ע"כ צריכים לעבודת ימי הספירה כהכנה לקבה"ת לזיכוך המדות זיכוך בתר זיכוך בכחי' מזוקק שבעתים. אמנם גם לאחר כל מה שיהודי מזכך מדותיו, כמה בכלל הוא מסוגל להשיג בעבודתו בזיכוך המדות, ואיך יוכל לבוא בעבודתו שלו לבחי' קבה"ת שהיא כמאחז"ל ביום חתונתו דהיינו דרגה עילאית ביותר כדביקות בה'. וכל' הקדושת לוי (פר' יתרו) שאפילו אם יכין את עצמו כל השנה לא סגי. אכן תשובתו כמה שמתחדש ומקבל אלהבא.

וי"ל בזה מאה"כ עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום, שהוא כנגד זיכוך המדות לפני קבה"ת בכחי' מזוקק שבעתים, אך כ"ז עדיין אינו די להגיע לבחי' מתן תורה, רק ע"י והקרבתם מנחה חדשה לה', היא הקבלה להבא להקריב מנחה של התחדשות, וכמו שפי' הרה"ק מברדיטשוב זי"ע במאה"כ ואשא אתכם על כנפי נשרים, ע"פ מה שכתבו הראשונים (עי' רד"ק ישע"י מ) שנקרא נשר ע"ש שמשיר נוצותיו הישנות כשמזדקן ומתחדש בנוצות חדשות, וכדכ' תתחדש כנשר נעוריכי (תהלים קג), עד"ז צריך איש יהודי להסיר מעצמו בזה החג